

มหิตลวิจัยลดติดเชื้อมีโยยาในรพ.

มุ่งเป้ารักษาให้ตรงจุด-ฆ่าแบคทีเรียในลำไส้

ศ.ดร.ท้าว จันทวี ไลศรี ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยหลักที่ได้รับทุนส่งเสริมบุคลากรวิจัย และนวัตกรรม มหาวิทยาลัยมหิดล (MU-MRC) ในคลัสเตอร์ ‘การพัฒนาแนวทางการรักษาแบบใหม่สำหรับการติดเชื้อก่อโรค Clostridium difficile ในโรงพยาบาล’ กล่าวว่า สาเหตุของโรคติดเชื้อนอกจากจะเกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสแล้ว การติดเชื้อจากแบคทีเรียก็เป็นสาเหตุสำคัญที่น่าวิตกเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื้อแบคทีเรียคือยา “คลอสตริเดียม ดิฟฟิซิล” (Clostridium difficile) หรือ ‘ซีดิฟฟี่’ (C. diff) ที่แพร่ระบาดในโรงพยาบาลทั่วโลกในหลายภูมิภาค โดยร้อยละ 40 ที่พบการติดเชื้อก่อโรคซีดิฟฟี่ในโรงพยาบาลในประเทศไทยเป็นผู้ป่วยโรคท้องร่วง เนื่องจากการตรวจเชื้อแบคทีเรียซีดิฟฟี่นั้นทำได้ยาก ต้องใช้เวลากว่าหนึ่งสัปดาห์ เพาะเชื้อแบบไร้อากาศ ทำให้ไม่ทันต่อการรักษา ผู้ป่วยจึงจำเป็นต้องกินยาปฏิชีวนะเพื่อรักษาอาการเร่งด่วน ซึ่งส่งผลให้เชื้อแบคทีเรียซีดิฟฟี่ที่อยู่ในลำไส้มีการเจริญเติบโตแพร่กระจายจนทำให้ร่างกายผู้ป่วยเสียสมดุลจากระบบภูมิคุ้มกันที่อ่อนแอลงจนกระทั่งเสียชีวิต

ศ.ดร.ท้าวกล่าวต่อว่า เป้าหมายสำคัญของการวิจัยคือ ลดการติดเชื้อของเชื้อแบคทีเรีย โดยศ.ดร.ท้าวมุ่งศึกษาที่กลไก

การคือยา และใช้เทคนิคที่เรียกว่า ‘Drug repurposing’ จากการใช้ยารักษาการแข็งตัวของเลือด ซึ่งมีคุณสมบัติในการฆ่าเชื้อแบคทีเรียซีดิฟฟี่มาทดแทนการใช้ยาปฏิชีวนะที่เข้าไปทำลายแบคทีเรียเจ้าบ้านในลำไส้ แต่กลับเป็นตัวเร่งให้เชื้อแบคทีเรียซีดิฟฟี่เกิดการแพร่กระจาย ซึ่งเป็นสาเหตุของการคือยา ด้วยเทคนิคใช้ยารักษาการแข็งตัวของเลือดนี้จะช่วยลดระยะเวลาในการกักกันยาใหม่ซึ่งต้องใช้เวลาาน โดยใช้ยาชนิดอื่นที่พิสูจน์แล้วว่าใช้ได้จริงในมนุษย์มาทดแทน โดยพบว่ายารักษาการแข็งตัวของเลือดเป็นยาที่สามารถใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรียซีดิฟฟี่ในลำไส้ใหญ่ได้ แต่ไม่ส่งผลข้างเคียงดังเช่นยาปฏิชีวนะ

ศ.ดร.ท้าวกล่าวด้วยว่า นอกจากนี้ ทีมวิจัยยังได้มีการทดลองใช้ไวรัสชนิดใหม่ฆ่าแบคทีเรียก่อโรค และใช้โพรไบโอติกส์ (Probiotics) มาเสริมกำลังแบคทีเรียเจ้าบ้าน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าโลกจะมีการพัฒนาเพื่อจัดการกับเชื้อโรคได้มากเพียงใด แต่กลับพบว่าบรรดาเชื้อโรคต่างๆ นั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองจนทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการคือยาได้มากขึ้นเท่านั้น จึงนับเป็นความท้าทายที่งานวิจัยโรคติดเชื้อในอนาคตจะมุ่งเป้าเพื่อการรักษาอย่างตรงจุดให้มากขึ้น